

नाशिक महसूल विभागात नंदुरबार येथे आणि नागपूर महसूल विभागात गडचिरोली येथे नवीन अनुसूचित जमाती प्रमाणपत्र तपासणी समिती निर्माण करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

आदिवासी विकास विभाग,

शासन निर्णय, क्रमांक : एसटीसी -१००६/प्र.क्र.१८६/का.१०

मंत्रालय विस्तार, मुंबई - ४०० ०३२.

दिनांक : ८ डिसेंबर, २००६

**प्रस्तावना :-** अनुसूचित जमाती प्रमाणपत्रांची तपासणी करणे ही बाब मा. उच्च न्यायालय तसेच मा. सर्वोच्च न्यायालय यांनी वैध ठरविलेली आहे. तसेच प्रमाणपत्र तपासणी समित्यांचे काम अर्धन्यायिक (Quasi Judicial) असल्याचे नमूद केलेले आहे.

अनुसूचित जमाती प्रमाणपत्र तपासणी समित्यांकडे शासकीय/ निमशासकीय कार्यालये, शासकीय उपक्रमे (Undertaking), सांविधानिक संस्था (Statutory Bodies), जिल्हा परिषदा, नगरपरिषदा, नगरपालिका, महानगरपालिका, ग्रामपंचायती, मंडळे/ महामंडळे, शासनाचे अंगीकृत व्यवसाय, अकृषी व कृषी विद्यापीठे, शासकीय शैक्षणिक संस्था (आश्रमशाळांसह), अनुदानित शैक्षणिक संस्था (अनुदानित आश्रमशाळांसह), सहकारी संस्था/ सहकारी साखर कारखाने/सहकारी सूत गिरण्या/बँका/सहकारी बँका, सहाय्यक अनुदान मिळणाऱ्या शासनमान्य स्वेच्छा संस्था (Voluntary Agencies) यांच्यासह अन्य ज्या ज्या प्रकारच्या संस्था व कार्यालये (This list is illustrative and not exhaustive) यांना राज्याच्या तिजोरीतून निधी/अनुदान/ सहाय्यक अनुदान मिळते अशा सर्वप्रकारच्या सेवांमधील अनुसूचित जमातीसाठी राखीव असलेल्या पदांवर अगोदरच नियुक्त झालेल्या आणि नियुक्तीसाठी शिफारस झालेल्या सर्व कर्मचारी/अधिकारी यांच्या जमातीचे प्रमाणपत्र तपासणीसंबंधी विविध कामे सोपविलेली आहेत.

सद्यःस्थितीत कोकण (मुख्यालय ठाणे), नाशिक, पुणे, औरंगाबाद, अमरावती व नागपूर या सहा महसूली मुख्यालयांनी अनुसूचित जमाती प्रमाणपत्र तपासणी समित्यांचे कार्यालय आहे. सदर समित्यांकडे अनुसूचित जमातीच्या प्रमाणपत्राची तपासणी करण्यासाठी नियमितपणे प्रकरणे प्राप्त होतात. जमातीच्या प्रमाणपत्राची तपासणीच्या प्रक्रियेस किमान ६ महिने किंवा अधिक कालावधी लागतो. जाती दाव्याची दरमहा जास्तीत जास्त प्रकरणे निकाली काढूनसुद्धा प्रकरणे मोठ्या प्रमाणात प्रलंबित राहातात.

ठाणे, नाशिक, पुणे, औरंगाबाद, अमरावती व नागपूर येथील अनुसूचित जमाती प्रमाणपत्र तपासणी समित्या जास्तीत जास्त जातीदाव्याची प्रकरणे निकाली काढतात. नाशिक महसूल विभागात अनुसूचित जमातीची लोकसंख्या अधिक आहे. जास्तीत जास्त प्रकरणे निकाली काढूनसुद्धा नाशिक येथील अनुसूचित जमाती प्रमाणपत्र तपासणी समितीकडे सर्वाधिक (१४,००० पर्यंत) प्रकरणे प्रलंबित राहातात. नागपूर येथील अनुसूचित जमाती प्रमाणपत्र तपासणी समितीकडे ४५०० पेक्षा अधिक प्रकरणे प्रलंबित राहातात. नागपूर महसूल विभागाचे भौगोलिक आकारमान मोठे असून त्यामधील गडचिरोली जिल्हयाचे क्षेत्रफळही मोठे आहे. विद्यार्थी तसेच सेवेत नियुक्तीसाठी शिफारस झालेल्या/कार्यरत असलेल्या उमेदवारांच्या जमातीचे प्रमाणपत्र तपासणीचे काम वेळेवर व्हावे म्हणून नाशिक महसूल विभागात नंदुरबार येथे आणि नागपूर महसूल विभागात गडचिरोली येथे नवीन अनुसूचित जमाती प्रमाणपत्र तपासणी समिती निर्माण करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधिन होती.

**शासन निर्णय :-** वरील पार्श्वभूमीचा विचार केल्यानंतर नाशिक महसूल विभागात नंदुरबार येथे आणि नागपूर महसूल विभागात गडचिरोली येथे नवीन अनुसूचित जमाती प्रमाणपत्र तपासणी समिती निर्माण करण्यास मंजूरी देण्यात येत आहे.

नाशिक महसूल विभागात नाशिक, झुळे, नंदुरबार, जळगांव व अहमदनगर हे जिल्हे आहेत. यापैकी नाशिक व अहमदनगर या जिल्ह्यांसाठी अनुसूचित जमाती प्रमाणपत्र तपासणी समितीचे मुख्यालय नाशिक येथे राहिले. झुळे, नंदुरबार व जळगांव या जिल्ह्यांसाठी नवीन निर्माण करण्यात येणाऱ्या अनुसूचित जमाती प्रमाणपत्र तपासणी समितीचे मुख्यालय नंदुरबार येथे राहिले.

नागपूर महसूल विभागात वर्धा, नागपूर, भंडारा, गोंदिया, चंद्रपूर व गडचिरोली हे जिल्हे आहेत. यापैकी वर्धा, नागपूर, भंडारा व गोंदिया या जिल्ह्यांसाठी अनुसूचित जमाती प्रमाणपत्र तपासणी समितीचे मुख्यालय नागपूर येथे राहिले. चंद्रपूर व गडचिरोली या जिल्ह्यांसाठी नवीन निर्माण करण्यात येणाऱ्या अनुसूचित जमाती प्रमाणपत्र तपासणी समितीचे मुख्यालय गडचिरोली येथे राहिले.

नंदुरबार येथे निर्माण करण्यात येणाऱ्या नवीन अनुसूचित जमाती प्रमाणपत्र तपासणी समितीसाठी २४ पदे व गडचिरोली येथे निर्माण करण्यात येणाऱ्या नवीन अनुसूचित जमाती प्रमाणपत्र तपासणी समितीसाठी २४ पदे अशी एकूण ४८ पदे आयुक्त / संचालक, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे यांच्या आस्थापनेवर निर्माण करण्यास मंजूरी देण्यात येत आहे. सद्यस्थितीत आयुक्त, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे हे ठाणे, नाशिक, पुणे, औरंगाबाद, अमरावती व नागपूर येथील अनुसूचित जमाती प्रमाणपत्र तपासणी समित्यांचे अध्यक्ष आहेत. नंदुरबार व गडचिरोली येथे निर्माण करण्यात येणाऱ्या नवीन अनुसूचित जमाती प्रमाणपत्र तपासणी समित्यांचेही ते अध्यक्ष राहतील. अध्यक्षत्वतिरिक्त प्रत्येक समितीसाठी आवश्यक पदे खालीलप्रमाणे आहेत --

अ.क्र.	पदनाम	वेतनश्रेणी	मंजूर पदे
१	सह आयुक्त	१२,०००-१६,५००	१
२	उप संचालक (सं)	१०,०००-१५,२००	१
३	वरिष्ठ संशोधन अधिकारी	८,०००-१३,५००	१
४	संशोधन अधिकारी	६,५००-१०,५००	२
सदर समितीच्या कामासाठी खालील कर्मचारी वर्ग --			
५	कनिष्ठ प्रशासकीय अधिकारी	५,५००-९,०००	१
६	संशोधन सहाय्यक	५,५००-९,०००	१
७	निम्नश्रेणी लघुलेखक (इंग्रजी)	५,५००-९०००	२
८	लिपिक-टंकलेखक	३,०५०-४,५९०	२
९	शिपाई	२,५५०-३,२००	२
एकूण- (अ)			१३
दक्षता पथकातील कर्मचारी			
१	पोलीस उप अधीक्षक	८,०००-१३,५००	१
२	पोलीस निरीक्षक	७,४५०-११,०५०	४
३	पोलीस शिपाई	३,०५०-४,५९०	४
४	निम्नश्रेणी लघुलेखक	५५००-९०००	१
५	लिपिक-टंकलेखक	३०५०-४५९०	१
एकूण-(ब)			११
एकूण (अ) + (ब)			२४

नवीन तपासणी समिती कार्यालय सुरु करण्यासाठी खरेदी करावयाच्या अत्यावश्यक वस्तु खालीलप्रमाणे आहेत --

क्र.क्र.	वस्तुचे नाव	संख्या
१	संगणक टेबल	३
२	संगणक	३
३	अधिकार्यांसाठी टेबल	५
४	कर्मचाऱ्यांसाठी टेबल	१५
५	अधिकार्यांसाठी खुर्चा	११
६	कर्मचाऱ्यांसाठी खुर्चा	२०
७	टेलिफोन डिपॉझिट	२
८	फॅक्स मशीन	१
९	फूल सार्झस कपाट	५
१०	सर्व प्रकारची स्टेशनरी	--

नवीन अनुसूचित जमाती प्रमाणपत्र तपासणी समिती खालीलप्रमाणे राहिल --

१) अनुसूचित जमाती प्रमाणपत्र तपासणी समिती, नंदुरवार  
(कार्यक्षेत्र -- धुळे, नंदुरवार व जळगांव हे जिल्हे)

१	आयुक्त, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे	अध्यक्ष
२	सह आयुक्त	उपाध्यक्ष
२	उप संचालक (संशोधन)	सदस्य सचिव
३	वरिष्ठ संशोधन अधिकारी	सदस्य
४	संशोधन अधिकारी	सदस्य

२) अनुसूचित जमाती प्रमाणपत्र तपासणी समिती, गडचिरोली  
(कार्यक्षेत्र -- चंद्रपूर व गडचिरोली हे जिल्हे)

१	आयुक्त, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे	अध्यक्ष
२	सह आयुक्त	उपाध्यक्ष
२	उप संचालक (संशोधन)	सदस्य सचिव
३	वरिष्ठ संशोधन अधिकारी	सदस्य
४	संशोधन अधिकारी	सदस्य

वरील दोन्ही ठिकाणच्या समित्या महाराष्ट्र अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास वर्ग ( जातीचे प्रमाणपत्र देण्याचे व त्याच्या पडताळणीचे विनियमन ) अधिनियम, २००० (सन २००१ चा क्र.२३), महाराष्ट्र अनुसूचित जमातीचे प्रमाणपत्र (देण्याचे व त्याच्या पडताळणीचे विनियमन ) नियम, २००३ वा दोन्ही नवीन तरतुदीनुसार तसेच त्यास समांतर व अनुरूप असलेल्या तरतुदीनुसार अनुसूचित जमाती प्रमाणपत्र तपासणी समित्या कार्यवाही करतील.

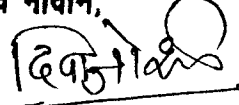
अनुसूचित जमाती प्रमाणपत्र तपासणी समितीतील सर्व कर्मचाऱ्यांचे वेतन व भत्ते आणि कार्यालयीन फर्निचर, बंत्रधामुग्री व इतर खर्च बासाठी नवीन दोन्ही तपासणी समित्यांसाठी प्रत्येकी रु.५०,९०,५००/- याप्रमाणे एकूण रु.१,०१,८१,०००/- एवढा खर्च अपेक्षित आहे. तसेच नवीन तपासणी समित्यांचे वेतन व भत्ते आणि इतर अनुषंगिक बाबीवरील कार्यालयीन खर्चाबाबत वेगळे आदेश निर्गमित करण्यात येतील.

वरील खर्च मागणी क्र.टी-५, २२२५- अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती व इतर नागास्तवर्ग यांचे कल्याण-पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना-जनजाति क्षेत्राबाहेरील उपयोजना-०२- अनुसूचित जमातीचे कल्याण-राज्य योजनांतर्गत योजना-००१-संचालन व प्रशासन -(०१) (०१) नियोजन व संनियंत्रण शाखा- जनजाति संशोधन व प्रशिक्षण संस्था- (२२२५ २६५ ८) या मुख्य लेखाशीर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा."

सदर शासन निर्णय वित्त विभागाच्या सहमतीने व त्यांचा अनौपचारिक संबर्ध क्र.६३१/०६/ध्वय १४, दिनांक २०.१०.२००६, अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या वेबसाईटवर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक सांकेतांक २००६१२०८१६३८०३००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,



( दि. वा. जोशी )

कार्यासन अधिकारी

प्रत,

मंत्री / राज्यमंत्री, आदिवासी विकास यांचे खाजगी सचिव.

सर्व विधानसभा सदस्य / विधान परिषद सदस्य, महाराष्ट्र राज्य

मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई

पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई (५ प्रती)

सर्व मंत्रालयीन विभाग.

आयुक्त, आदिवासी विकास, महाराष्ट्र राज्य, नाशिक. (१० प्रती)

आयुक्त, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे. (१० प्रती)

सर्व विभागीय आयुक्त.

सर्व जिल्हाधिकारी

सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद.

अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, ठाणे/नाशिक/अमरावती/नागपूर.

सह सचिव, विधी व न्याय विभाग, औरंगाबाद/नागपूर.

सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग

प्रबंधक, उच्च न्यायालय, मुंबई (१० प्रती)

प्रबंधक, मुंबई उच्च न्यायालयाचे खंडपीठ, औरंगाबाद व नागपूर (१० प्रती)

प्रबंधक, महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरण, मुंबई (५ प्रती)

प्रबंधक, महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरण, खंडपीठ औरंगाबाद, औरंगाबाद (५ प्रती)

प्रबंधक, महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरण, खंडपीठ नागपूर, नागपूर (५ प्रती)

महालेखापाल ( लेखा व अनुज्ञेयता ) महाराष्ट्र, मुंबई

महालेखापाल ( लेखा व अनुज्ञेयता ) महाराष्ट्र, नागपूर

महालेखापाल ( लेखा परिक्षा ) महाराष्ट्र, मुंबई.

महालेखापाल ( लेखा परिक्षा ) महाराष्ट्र, नागपूर

सह आयुक्त तथा उपाध्यक्ष, अनुसूचित जमाती प्रमाणपत्र तपासणी समिती,

ठाणे/नाशिक/पुणे/औरंगाबाद/अमरावती/नागपूर.

सर्व प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प.

जिल्हा कोषागार अधिकारी, नंदुरबार व गडचिरोली

शिक्षण संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

उच्च शिक्षण संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

वित्त विभाग, खय-१४, मंत्रालय, मुंबई

सर्व कार्यासने, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.

महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मुंबई

श्रीमती सुवमा देशपांडे, विशेष समुपदेशी, २४०/अ-१, बजाज नगर, एन.आव.टी. ऑफीसजवळ,  
नागपूर-४४० ०१०

श्री महेश एस. देशमुख, अॅडव्होकेट, विशेष समुपदेशी, एन-४, तिरुपती पार्क, "मोगरा", इ-२,  
सिडको, औरंगाबाद - ४३१ ००३

निवड नस्ती, का.१०,

\* पत्राने.